

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: CHRISTOFFER COLUMBUS

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "CHRISTOFFER COLUMBUS", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 269.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig05val-shoot-workid93209.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

CHRISTOFFER COLUMBUS.

I Tilknytning til *Krønike*-Riim meddeles her et Digt, som Grundtvig skrev i London under sin tredje Englandsrejse i Sommeren 1831, og som bærer Præg af det Syn for »Storværk«, som Forf. fik ved at færdes derovre. - Digtet blev offentliggjort i *Den Nordiske Kirke-Tidende*, 1833, Nr. 8. Efter det bevarede Udkast er der indført enkelte Rettelser i Teksten. Jfr. Poet. Skr. V. Nr. 83.

Christoffer Columbus. **(Skrevet i London.)**

Mens Aar-Tusinder henskred,
Helte-Slægterne uddøde,
Over Hav i Vester-Leed
Saaes en gylden Aften-Røde,
Skabde tit hos Mand af Muld
Morgen-Drøm om røden Guld!

Der, saa drømde mængen Skjald,
Under Bølgen tusind Mile,
I guldtakte Sølv-Hall
Sole-Drotten gaaer til Hvile,
Badet der i Livets Flod,
Op han staaer som Mælk og Blod!

270

Der, i Kveld og Morgen-Gry,
Drotten, naar han gaaer og kommer,
Skaber Haven under Sky,
Som har daglig Vaar og Sommer,
Gylden Høst og Gammens Kaar:
Hesperiders Abild-Gaard!

Hellas med sit Himmel-Blaa,
Sit Arkadien og Tempe,
Fri dog ei for Skyer graae,
Kunde Længselen kun dæmpe,
Hvor den nøiet, Aar for Aar,
Var med Sommerfuglens Kaar!

Hvor den sig med Ørnen svang,
Stak i Sky paa stærke Vinger,
Bedre end af Vox i Vang
Danned' dem en Vølunds-Finger,
Melkarths Suler, som din Høi,
Hellas, vidt den overfløi!

Mens Aar-Tusinder henrandt,
Dykked' Fugl i Tidens Strømme,
Til man regnede for Tant
Alle Skjaldes Morgen-Drømme,
Alt hvad mellem Vogn og Pram
Sukked' for en Fjeder-Ham!

Dog end over *Spanske-Sø*
Staaer en gylden Aften-Røde,
Og for *Hesperiders* Øe
Kinder paa dens Kyster gløde,

Skjalden faldt, men Kæmpen staaer
Modig end med Rim i Haar.

Seer du hist den Vandrings-Mand
Med sin blege Søn ved Haanden!
Saa i Muldvarp-Tid om Land
Med sit Haab gaaer altid Aanden,
Med sit himmelvendte Blik
Leder om en Lædske-Drik!

271

Hvad er Nød, naar Hjælp er nær!
Klostret, viet til vor Frue,
Hist i Aften-Rødens Skiær
Blinker under Himmel-Bue,
Bank kun paa, du Vandrings-Mand,
Der faaer Aanden Brød og Vand!

Porten aabnes, Haanden med,
Drengens matte Øine tindre,
Faderens paa Havets Bredd
Under hvalvte Bryn ei mindre,
Lede bag den Spanske Søe
Efter *Hesperiders* Øe!

Vandrings-Mand! Guds Fred med dig,
Hvor du staaer i dybe Tanker!
Staaer din Hu dertil, da siig,
Hvo du est, og hvor du vanker!
Saa fra milde Læber klang
Hilsen god i Kloster-Vang!

Bænket sad i Kloster-Hall
Gæsten som en Drot paa Thronen,
Det var Helten *Christoval*,
Beilende til Konge-Kronen,
Det var, med et gammelt Ord,
Fjerdings-Fyrsten paa vor Jord.

I den Sommer-Aftenstund
Tiden fik med Ordet Vinger,
Saa han maled' med sin Mund,
Saa han tegned' med sin Finger,
Som om hjemme havde han
Selv i Vestens Gaade-Land;

Hvor med Blaamænd gik i Bad
Ferdinand og *Isabelle*,
Der kom Bud og der kom Blad
Fra den snevre Kloster-Celle;
Til *Cordovas* Konge-Hall
Der kom Nyt med *Christoval*!

272

Ingensteds vel mere Lyst
Var til Guld og grønne Skove,
Der og i et Dronning-Bryst
Tanker høie kom til Hove,
De sig over Bjerg og Søe
Svang til *Hesperiders* Øe!

Hør, du sære Vandrings-Mand,
Vaaben-Brag og Klang af Lure!
Styrtende du seer paa Stand
Granadas de stolte Mure;
Da, med Silke-Seil i Raa,

Far, saavidt som Sky er blaa!

Muren sank, og Haabet steg,
Meer end seile Kæmpen turde,
Kongen rød og Hofmand bleg
Blev, da saa han tog til Orde:
Drot! hvor dig jeg baner Vei,
Throner du og *raader* jeg!

Seer du ham med Rim i Haar,
Rynker i den ædle Pande,
Kæmpen med de bange Kaar,
Skal hans store Planer strande?
Bærer ham, for Hest paa Hav,
Nu kun *Mulen* til hans Grav!

Alt i trende Snese Aar
Banket har det store Hjerte,
Plantet Haab i Kongers Gaard,
Drømt om Fryd og høstet Smerte,
Sidder dog, til Heltens Død,
Lige høit i Lyst og Nød!

Dronning! saa i Sal det klang,
Helten, som tør Alting vove,
Finder vist den Drot engang,
Som tør lidt for meget love;
Husk, en Verden bydes fal,
Prut ei meer med *Christoval!*

273

Høit det lyder: Hei og Ho!
Byt din Mule for en Tofte!
Dronningen fra Pinos-Bro
Vinker dig til Høie-Lofte;
Hvor du lander, kom ihu,
Throner hun, og *raader* du!

Seer du, hvad et Syn er værd:
Konge-Flag paa Pære-Skuden,
Skibene til Langveis-Færd
Eet med Dæk, og to foruden,
Roret ligt en Konge-Vaand
I den kiække Styrmands Haand!

Naar af dunkle Moder-Skjød
Tidens Lys-Alf, Dag, udspringer,
Før end Soel gjør Kinden rød,
Hanen ryster sine Vinger,
Mæler høit i Morgen-Gry:
Brat opstaaer en Verden ny!

Saa gjør *Christoval* i Stavn,
Knevrer høit med Snekke-Vinger,
Styrer ud af *Palos* Havn,
Før end Morgen-Klokken ringer,
Under Hurra-Raab i Sky
Dages brat en Verden ny!

Syv Gang1 Ti er Støvets Aar,
Syv Gang Ti var Prøvens Dage,
Snekken med de store Kaar
Fløi som Fugl i Luft saa fage;
Een endnu kun under Sky
Ventede en Verden ny!

Det var *ham*, hvis Helte-Aand

Stod i Pagt med Aften-Røden,
Og med *Ham*, hvis høire Haand
Udvei bane kan fra Døden,
Vinker aldrig til en Grav
Sine ud paa vildne Hav!

*
– 274

Kast den Kogler overbord!
Længe nok han kikked' Stjerner,
Længe nok med Trolddoms-Ord
Han forvirred' Folke-Hjerner;
Høre han kun selv derpaa!
Saa det lød i hver en Vraa.

Seer I hist den Fisk paa Hav,
Som kun under Klipper¹ leger,
Her den pænt udskaarne Stav,
Som dog vel paa Fingre peger?
Saa fra Heltens Læber flød
Talen mellem Liv og Død!

Over Bølgen som et Speil
I den milde Aften-Svale
Skibet gik for fulde Seil,
Ondskab laae med Frygt i Dvale,
Helten kiæk i Lyfting stod,
Stirred' efter Vaande-Bod!

Peder, hvidsked' han, kom hid!
Kom, *Rodrigo!* med det Samme,
Stirrer begge med mig did,
Hvor jeg seer den blege Flamme,
Er det Blink fra Sky, fra Strand,
Eller mon ei Lys i Land?

Lys i Land, om vi har Syn,
Begge med hinanden svare,
Under Heltens hvalvte Bryn
Tindred' da to Stjerner klare,
Tykdes sige: Morgen-Soel
Melder bedst, hvi Hanen goel!

Dølge sig til Soel gik op
Dog for Dagskjær Land ei kunde,
Land! det lød fra Mærse-Top,
Land! gjenlød fra alle Munde;
Ære-Skud da kvad i Sky
Født er os en Verden ny!

*
– 275

Seer Du Helten purpurrød,
Som i Kaabe saa paa Kinder,
Konge-prud og Kvinde-blød¹,
Knæle, hvor han Thronen finder!
Hør hans Tunges Ære-Skud
Høit i Sky for Guders Gud!

See nu staaer han op fra Muld,
Som Jord-Klimpen, Guds Aand danner,
Folder ud med Kors og Guld
Glad sin Dronnings Hoved-Banner,
Svinger prud det Helte-Sværd,
Gud ham gav til Herre-Færd!

Seer Du Snekken, som et Vrag,
Som en Spaan paa Verdens-Havet!

Seer Du Liget under Brag
I Vox-Lagen svøbt, begravet!
Heltens Haab sit Liv har endt,
Efterladt sit Testament!

Skal da, efter Nornens Dom,
Kun en æventyrlig Sage
Seile i en Tønde tom
Fra *Amerika* tilbage,
Som om for den Verden ny
Helten favned' kun en Sky?

Nei, see hist i Konge-Hall,
Hvor de studse, hvor de lytte,
Medens Helten *Christoval*
Skildrer dem Caciquens Hytte,
Vester-Ledens Feelands-Kaar,
Hesperiders Abildgaard!

Vel endnu paa *Teios* Bredd
Avind lurer, Dolken truer,
Men paa Slangerne urædd
Som paa Dybet Helten skuer,
Og ved Konge-Blikkets Lyn
Avind taber Sands og Syn!

*
– 276

Ja, see hist, i *Palos* Havn
Atter vaier Konge-Flaget,
Og med meer end Konge-Navn
Seier-Herren staaer paa Vraget,
Medens Klokker høit i Sky
Kime for en Verden ny!

Seer Du Snekkerne i Flok,
Hvor *Columbus* foer alene,
Seer Du glimre meer end nok
Sølv og Guld og Ædel-Stene,
Til den gamle Verden bly
Bøier dybt sig for den Ny!

Efter tre Gang hundred¹ Aar,
Vel med Suk maa Skjalden sande,
Hesperiders Abildgaard
Laae ei bag de store Vande,
Kasted' kun sin Skygge breed
Over Hav, hvor Soel gaaer ned!

Yndig Vaar og gylden Høst,
Sølv og Guld og Ædelstene
Skabe ingen Skjalde-Røst,
Hvad end Støvets Trælle mene,
Skabe ikkun skyggeviis
Skinnet af et Paradiis!

Ligefuldt dog *Christoval*!
Mens Aar-Tusinder henrinde,
Om dit Navn i Helte-Tal
Slynge sig et Ære-Minde!
I dit Kjøl-Vand Mange foer,
Faa kun traadte i dit Spoer!

Underfulde Kæmpe-Kaar
Har de straalende Bedrifter,
Storværk Manddoms-Vexten naaer
Kun i mange Maane-Skifter,

Haand i Haand hos Kæmpen gaaer
Soel i Blik og Rim i Haar.

277

Alle hartad nu som Een
Drømme dog i Barne-Ælde,
At dem reiste Bauta- Steen
Storværk i sin hele Vælde,
Drømme, at til evig Tid
Mindes skal en Times lid!

Derfor kun med Trække-Naal
Sammenkiædes nu Idrætter,
Drapen kun i Dværge-Maal
Som for Knøse Krandsen fletter,
Og paa Skuespiller-Viis
Førend Helten dør hans Priis!

Hvor er nu de Gude-Børn,
Hvor er nu de Kæmpe-Sjæle,
Der sig aarle svang med Ørn¹
Over Muldets Grændse-Pæle,
Slog i sildig Aften-Stund,
Høit med Lærken, graae som hun!

Ak, de svæve over Sky
Og de hvile under Mulde!
Naar skal Dagen atter grye,
Som fordriver Dødens Kulde,
Naar skal atter paa vor Jord
Daaden gjøre Drapen stor?

Naar i Skyen rosenrød
Aanderne til os neddale,
Og fra Jordens Moder-Skjød
Heltene staae op af Dvale,
Aldrig før i Morgen-Gry
Dages kan en Verden ny!

*
—